

VALAŠSKÉ NOVINY

ZIMA A JARO 2020/21

**Čertovské
pochůzky
na jižním
Valašsku**

...4

**Kam
za zimními
sporty?**

...6 a 7

**Navštivte
zajímavé
kulturní
akce**

...5, 9, 11 a 12

Valašsko je super!

Valašsko je hornatý region rozkládající se na východě České republiky. V zimě tady ožívají **unikátní lidové tradice**, z hřebenů hor na **upravovaných běžeckých tratích** uvidíte nádherné přírodní scenérie. Region má velké množství **moderních lyžařských areálů**. Návštěvníky tady čeká rovněž **síť ubytovacích zařízení** od turistických ubytoven až po hotely pro náročnou klientelu. Milovníci dobrého jídla zde zase objevují **pestrou paletu krajových specialit**.

Milí čtenáři,

Valašsko má v zimním období kouzelnou atmosféru. Kouzlo tohoto času je po mnoha stránkách náročnější, než jak jsme zvyklí.

Cestovní ruch je jednou z oblastí, kterou pandemie koronaviru zasáhla nejvíce.

Omezení pohybu lidí dělá vrásky na čele mnoha společností. Valašsko je hojně navštěvovaná destinace a aktéři cestovního ruchu významně přispívají k ekonomické prosperitě regionu.

Za tým Destinační společnosti Valašsko chceme poděkovat všem podnikům aktivním v oblasti turismu za jejich dosavadní činnost.

V příštím roce budeme realizovat řadu marketingových aktivit, které mají za cíl přilákat turisty do našeho regionu.

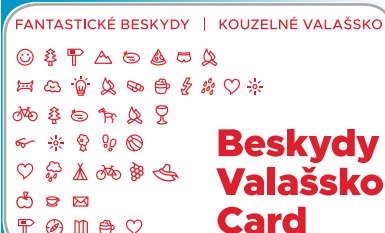
Věříme, že se situace zlepší a všichni budeme moct opět ukázat turistům, jaké krásy Valašsko skrývá.

Vdechněte atmosféru naší oblasti alespoň přečtením těchto turistických novin. Valašsko má nezaměnitelné kouzlo a třeba již brzy ho poznáte na vlastní kůži i vy.

Těšíme se na vaši návštěvu.

Marie Bařinová,
manažerka turistické
oblasti Valašsko

Novinka plná slev pro návštěvníky Valaška

Získejte regionální návštěvníckou kartu, díky které můžete čerpat řadu výhod od partnerů nabízejících své služby turistům a návštěvníkům Beskyd. Pokr. na str.2

Nejlepší je to ve Velkých Karlovicích

MIROSLAV URUBEK

POKLJUKA – Rozhovor jsem netradičně natáčel na konci října pomocí jedné z webových aplikací. Důvodem nebyl lockdown ale to, že český reprezentant v biatlonu Jakub Štvrtecký byl právě na soustředění české reprezentace v zahraničí...

ROZHOVOR

...Jsme ve Slovinsku v Pokljuce, kde se bude konat mistrovství

PŘES INTERNET. Rozhovor s Jakubem Štvrteckým vznikl netradičně přes internet.

Foto: Jakub Štvrtecký

světa, a máme zde poslední letní soustředění, ale napadl tady sníh, takže jsme tady i lyžovali. Trošku se ta suchá příprava zkomplikovala, ale lyže jsme měli, takže to nakonec bylo pro nás i plus.

Kolik vás tam je? Jste komplet reprezentační tým nebo máte individuální přípravu s trenérem?

S týmem jsme spolu celou sezónu a plus ještě teď přijeli junioři. Takže nás je šest kluků a juniorů je myslím osm kluků.

Pokr. na str.9

ČÍSLO STOLETÍ

-40°C

Nejstudenější den ve 20. století na Valašsku byl 11. únor 1929. Ve Valašském Meziříčí tehdy naměřili -40° Celsia.

Fantastické zážitky s návštěvnickou kartou plnou výhod

Beskydy Card na Valašsku

Horské hřbety Moravskoslezských Beskyd, Javorníků, Hostýnských vrchů a Vsetínských Beskyd jsou turistickým rájem. Okouzující příroda, divoké lesy, rozkvetlé stráně, cenné lidové památky, folklor a malebná města a vesnice v podhůří jsou důvodem pro vaši dovolenou u nás. V kterémkoli ročním období tu najdete možnosti pro zábavu, sportovní vyžití či relaxaci.

Užijte si Beskydy a Valašsko ještě více díky zážitkové kartě hosta.

Karta hosta je platná 12 měsíců, takže ji můžete využívat při cestách po turistické oblasti Beskydy - Valašsko v každém ročním období. Otevírá se vám možnost vybírat z nepře-

FANTASTICKÉ BESKYDY | KOUZELNÉ VALAŠSKO

**Beskydy
Valašsko
Card**

Slovo destinační manažerky turistické oblasti Valašsko Marie Bařinové:

„V Moravskoslezských Bes-

kydech a v jejich podhůří funguje projekt Beskydy Card, návštěvnická karta plná výhod už několik let. Díky této kartě si mohou návštěvníci užít fantastické zážitky u více než sta poskytovatelů služeb. Na aktivitách získají návštěvníci výhody 20 procent a více. Tento projekt nás velice zaujal, a proto jsme se rozhodli navázat spolupráci s turistickou oblastí Beskydy -

Valašsko, která jej úspěšně startovala a provozuje. Přínos z naší spolupráce budou mít nejen turisté, ale hlavně poskytovatelé služeb na našem území. Věříme, že se jim díky kartě může zvýšit návštěvnost.“

Beskydy Valašsko Card na Valašsku spustíme na Vánoce. Na www.beskydy-valasskocard.cz najdete všechny výhody, které můžete díky kartě čerpat po celý rok od vydání karty.

Co je to Beskydy Valašsko Card?

Beskydy Valašsko Card je karta hosta, díky které můžete čerpat řadu výhod od partnerů nabízejících své služby turistům a návštěvníkům Beskyd a Valaška. Karta je platná 1 rok, takže ji můžete využívat při vašich cestách po turistické oblasti Beskydy - Valašsko a Valašsko v každém ročním období. Otevírá se vám možnost vybírat z nepřeberného množství výhod jak při poznávání turistických atraktivit, tak při odpočinku a sportu. S Beskydy - Valašsko Card poznáte krásy hned ze dvou regionů a zároveň ušetříte.

Co získám jejím pořízením?

Nabytím Beskydy Valašsko Card získáváte: výhody až u 100 druhů služeb, výhody od 20% a výše, tištěnou brožuru s aktuální nabídkou, platnost 12 měsíců, Možnost opakovaného používání, rychlé odbavení na pokladnách, Informace o nových výhodách online.

Kde si ji mohu pořídit?

Beskydy Valašsko Card můžete získat u smluvních ubytovacích zařízení při ubytování na 2 noci a více, nebo ve vybraných turistických informačních centrech v turistických oblastech Beskydy a Valašsko.

Kde mohu čerpat výhody?

Výhody s Beskydy Valašsko Card můžete získat u poskytovatelů služeb uvedených na webových stránkách, v brožuře, kterou získáte nabytím karty a na místech označených logem Beskydy Valašsko Card. Rozsah výhod se stále rozšiřuje a aktualizuje, sledujte proto webové stránky www.beskydy-valasskocard.cz.

Je Beskydy Valašsko Card přenosná?

Ne, Beskydy Valašsko Card je vždy vystavena na jméno, je vybavená unikátním číslem a čárovým kódem a poskytování karty třetím osobám je zakázáno. Nárok na čerpání výhod má tudíž jen držitel karty.

Jak postupovat při čerpání výhody?

Držitel Beskydy Valašsko Card, který má zájem čerpat výhodu, o tom informuje poskytovatele dané služby, předloží svou kartu, a to před zahájením čerpání služby (před koupí vstupenky aj.).

**Fantastické Beskydy
Kouzelné Valašsko**

www.beskydy-valasskocard.cz

Aktuální informace o dění na Valašsku přinášíme také na sociálních sítích

**BUĎTE S NÁMI
ON-LINE**

Jsme aktivní na sociálních sítích. Budeme rádi, když se k nám přidáte na **Facebooku** a **Instagramu** - [@kouzelnevalassko](https://www.facebook.com/kouzelnevalassko)

**KDY VYJDEME
PŘÍŠTĚ?**

Třetí vydání Valašských novin vyjde na přelomu května a června 2021. Těšit se můžete třeba na povídání o svatojanských ohních. Součástí vydání bude také mapa cyklotras a turistických cílů v oblasti Vsetínských Beskyd a Javorníků. **REDAKCE**

Vyřezávaný betlém v Horní Lidči nabízí figurky v pohybu a památky z Moravy a Slovenska

Součástí expozice je dokument o vývoji a historii řemesel v příhraničí. Hudbu složil Jiří Pavlica z Hradišťanu

Horní Lideč - Atmosféru Vánoc už po staletí dokreslují jesličky s Jezulátkem, Pannou Marií a Josefem, doplněné minimálně o volka s oslíkem. Valašsko je známé tradicí ručně vyřezávaných dřevěných betlémů.

Právě na odkaz lidových řezbářů před několika lety navázali v Horní Lidči. Vytvořili zde unikátní mechanický betlém, který patří k největším ve střední Evropě.

Do projektu se zapojilo na dvě desítky řezbářů z celého Česka a Slovenska. V hornolidečském betlémě se pohybuje 65 figur. Ústřední motiv Svaté rodiny pak vytvořil řezbář z nedalekých Valašských Klobouk Zdeněk Matyáš.

Vedle jeslí i zabijačka nebo vinaři ve sklípku

Návštěvníci v imaginární betlémské krajině kromě Ježíška,

Marie a Josefa mohou pozorovat při práci nejrůznější řemeslníky a obyvatele moravsko-slovenského pomezí při svých tradičních činnostech. Uvidí tak třeba zabijačku, dožínky a další.

U jeslíček například nechybí pastýři ovcí, kteří se dle biblické legendy jako první přišli narozenému Jezulátku poklonit a za jejichž potomky se Valaši dodnes považují.

Kromě toho betlém v Horní Lidči prezentuje dřevorezby čtyřicítky nejzajímavějších míst Zlínského a Trenčínského kraje. Nechybí tady poutní místa jako Hostýn, Velehrad, hrad Buchlov, zámek Buchlovice nebo slovenská Turzovka, Trenčínský hrad a další.

Dokument o životě na slovenském pomezí

Prohlídka betléma není to jediné, na co se mohou návštěvníci těšit.

Zájemce čeká také filmový dokument, který ukazuje historii vývoje života v příhraničí se Slovenskem.

A jak před časem vysvětlil starosta Horní Lidče a iniciátor vzniku unikátní betlém-

UNIKÁT. Betlém obsahuje 65 vyřezávaných, pohyblivých se figur a stavby ze Zlínského kraje.

ské expozice Josef Tkadlec, diváci se ve filmu seznámí i třeba s už zaniklými nebo mizejícími řemesly.

„Zajímavé na tom je to, že herci účinkující ve filmu jsou převážně místní obyvatelé,“ prozradil starosta Horní Lidče.

Další zajímavostí na dokumentu o starých řemeslech je rovněž to, že hudbu pro něj složil primáš cimbálové muziky Hradišťan Jiří Pavlica.

Regionální výstavy během roku

Součástí betlémské expozice jsou také nejrůznější výstavy, jako je tradiční přehlídka čertovských kostýmů z celé oblasti Hornolidečska a další.

Netradičně pojatý betlém přivítal své první návštěvníky před Vánocemi v prosinci roku 2011. Od té doby zde mají otevřeno v průběhu celého roku kromě pondělků vždy od 10 do 16 hodin.

Další podrobnosti včetně kontaktů najdete na webových stránkách hornolidečského Betlému www.betlemhornilidec.cz nebo facebookovém profilu betlému. (ur)

ROŽNOV P. RADHOŠTĚM

Relaxujte v pivu a užívejte prastaré lázeňské procedury

Rožnovské pivní lázně jsou prvními lázněmi zcela nového druhu. Lázně skloubily prvky alternativního léčitelství vycházejí-

cího z prastarých technik starých Egypťanů a východních kultur s běžnými i méně běžnými lázeňskými a fyzioterapeutickými postupy. Koupele v pivu ve viktoriánských měděných vanách v hlubokých pivovarských sklepeních, kterých se lidská ruka dotýkala již za vlády Přemysla Otakara II., kombinovaná s aromaterapií, masáží, peelingem, léčebnými technikami těla i duše může být pro mnohé úžasným zážitkem.

www.roznovskepivnilazne.cz

Muzejní a galerijní centrum v zámku Žerotínů ve Valmezu

Valašské Meziříčí - Jižní křídlo zámku Žerotínů ve Valašském Meziříčí slouží po rekonstrukci muzejním a galerijním účelům. V přízemí a ve druhém patře se nachází výstavní prostory určené pro krátkodobé výstavy. V prvním patře je umístěna stálá expozice se zámeckými pokoji, věnovaná rodu hrabat ze Žerotína, dějinám zámku, historii města Valašské Meziříčí a baroknímu malíři Josefu Ignáci Sadlerovi. Součástí expozice je také kaple Smrtelných úzkostí Ježíše Krista s restaurovanými barokními freskami. Díky své unikátní výzdobě se může řadit mezi nejvýznamnější památky na Valašsku.

Otevřeno: Út-Pá 9.00-17.00, So a Ne 13.00-17.00. www.magc.cz

Wellness ve „Smetance“ nabízí parní i finskou saunu

Vsetín - Útulné privátní wellness je součástí hotelového prostoru Hotelu Smetanova ve Vsetíně. Provozovatelé upozorňují, že jejich wellness je bezplavková zóna. Zákazníci před vstupem do šaten dostanou prostěradlo a ručník. Wellness nabízí parní a finskou saunu, vířivku, ochlazovací sprchu a odpočívárnu vyrobenou z cedrového dřeva.

Smetanova obchodní galerie nabízí mimo jiné také 5D kino, kde diváci zažijí například svět po apokalypse, vzrušení z horské dráhy a jiné. Od nového roku nabídne 5D kino i wellness ve Smetanově obchodní galerii slevy 20% v rámci **Beskydy Valašsko Card**.

Více strana 2

Kryté bazény a lázně na Valašsku sledujte aktuální stav provozu na webech

Vsetín

V nově zrekonstruované budově městských lázní ve Vsetíně se nachází krytý bazén o délce 25 m a s profesionálními startovacími bloky. Dále je zde tobogán o délce 98 m s dojezdovým bazénkem, dětské brouzdaliště, dětský bazén s hříbkem, relaxační bazén s podvodní masážní lavičí a Whirlpool. V 1. patře budovy se nachází sauna, která má vlastní vstup. www.vsetin-skasportovni.cz/mestske-lazne.html

Rožnov p. Radhoštěm

Krytý bazén s tobogánem v Rožnově pod Radhoštěm nabízí svým návštěvníkům velký plavecký bazén s rozměry 25 m x 12,5 m; dětský bazén s rozměry 9 m x 6 m; tobogán dlouhý 44 m; dámskou a pánskou parní lázeň; vodní masážní chrlič a další.

www.krytybazen.cz

Valašské Meziříčí

Krytý bazén ve Valašském Meziříčí nabízí spoustu zábavy pro malé i velké. Děti zaujmou

bazénové atrakce, jako např. šplhací síť, divoká řeka, houpací bazén nebo oblíbený tobogán, pro menší děti a batolata je pak k dispozici také bazének se 40 cm vody.

Pro starší jsou zde přichystaná lehátka se vzduchovou masáží, relaxace ve whirlpoolech nebo parní kabina přímo v komplexu relaxačního bazénu. Aktivní sportovci zcela jistě ocení plavecký bazén s pěti dráhami. Pro náročnější návštěvníky je v prvním patře k dispozici wellness centrum www.bazenvm.cz

VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

V Muzeu řeznictví si vyrobíte tlačenk

Unikátní zážitkové muzeum ve Valašském Meziříčí seznamuje návštěvníky s historií i současností řeznického řemesla na Valašsku.

Muzeum nabízí exkurze s pohoštěním nebo naučné dokumenty.

Zájemcům pracovníci muzea také nabízejí možnost zažít pravou valašskou zabijačku a přitom si vyrobit vlastní zabijačkové speciality jako jitnice, jelita nebo tlačenk.

www.muzeumreznictvi.cz

Čerti na Hornolidečsku - tradice, která přichází z mlhavých dob dávnověku

HORNOLIDEČSKO - Vesnice v povodí říčky Senice mají v předvánočním čase tradici, která se zcela vymyká zvyklostem v celé střední Evropě. Jsou to pochůzky čertovských skupin.

Ve dvanácti dědinách se v období kolem svátku svatého Mikuláše (6. prosince), prohánějí postavy čertů oděné převážně do ovčích kožešin, ověšené zvonci a vyzdobené beraními, kravskými nebo kozími rohy a ježčí kůží.

rodinné stříbro

V každé obci je maska čerta jiná, tu více malovaná, tam zase více strašidelná.

Čerty doprovází další postavy jako jsou koníci, kobyly, smrtky neboli krkaně, nosiči či židi, prďové a další. K pekelné chásce patří samozřejmě i důstojná postava Mikuláše, zvaná převážně Svatý. O andělech až na výjimky si děti, kterým nadpřirozené bytosti chodí nadílet, mohou nechat jenom zdát.

Lidová tradice bez moderního pozlátka

Starodávný zvyk, který podle etnografů pochází z dob ztrácení se v mlhách dávnověku, je zde stále divoce autentický, prováděný bez příkras moderní doby.

Kdo v některé z vesniček zažil ty pravé valašské čerty, pochopil, že postava Mikuláše je zde jaksi

ČERTI NA VALAŠSKU. Každá vesnice na Hornolidečsku má svou originální představu, jak takový čert vypadá. Nedílnou součástí jsou zvonce zvané žblonce nebo křapáky a ježčí kůže.

komplikovaně vmanipulována kvůli víře a dětem.

Průvody masek totiž mají představovat spíše kult plodnosti a snad mystické ochrany v takzvaném temném období roku. I když právě děti jsou po celou dobu obchůzek hlavními průvodci čertovských skupin, které je mají za úkol nahánět. Už od malička se navíc chlapci oblékají do napodobenin masek tzv. velkých

čertů, aby proháněli ty mladší a především církve, jak se na Valašsku dívkám říká.

Co vesnice, to originální masky

Čerti na Hornolidečsku jsou rodinným stříbrem v pokladnicích jednotlivých vesnic. Jejich obyvatelé jsou na svou tradici patřičně hrdí a nedají na své masky dopustit. V každé dědině můžete slyšet: „Naši čerti sú nejpěknější.“

V některých vesnicích se kolem tzv. létání čertů uchovalo i spoustu pohádek a vyprávěnek. Například v Lužné, kde chodí přesný počet masek, každý ví, jaký má která postava v průvodu úkol: „Smrtka zebere, dá Svatému a ten bílý koník odnese do nebe. A ti zas, co je Čert, ten zebere, dá Nosičovi do pytle a dá ho černému Koňovi a on ho donese do pekla.“

A zatímco v této vesnici se čerti spouštějí na zem po hořícím provazu z blízké hory nad vesnicí zvané Maděrek, tak v sousedním Lidečku vylézají přímo z Čertových skal. A právě v této obci je těch čertisek opravdu hodně.

V některých vesnicích je zvyk obcházet vesnici i několik dní. V současné době navštěvují domy s dětmi vždy během víkendu, který je neblíže 6. prosinci. (ur)

slovo etnografa

Fenomén mikulášských obchůzek na Hornolidečsku je jedinečný dětským létáním čertů

Mikulášské obchůzky jsou nedílným a velmi výrazným prvkem tradiční lidové kultury mikroregionu Hornolidečsko.

Ačkoliv jsou v této oblasti udržovány různé staré i nové zvyky (můžeme zmínit například masopust neboli fašank, vynášení smrti, či obchůzku Lucek), tradici létání čertů považují za jedinečnou a naprosto fascinující nejen svou archaičností, ale hlavně tím, jak je neustále předávána z generace na generaci, a to ve většině případů v podstatě beze změn.

Myslím, že v republice není mnoho tradic, o kterých bychom mohli tvrdit, že se za posledních 150 let nijak výrazně nezměnily. U mikulášských obchůzek tomu tak je. Čím je tento fenomén však opravdu jedinečný, je dětské

létání čertů s tzv. napalovačkami. Jakmile pomínou dušičky, začnou se v ulicích pohybovat děti převlečené za čerty, smrtičky, koníky i židy, kterým nadbíhají ostatní děti z obce. Jim patří v podstatě celý listopad, než tradici převzou dospělí nositele tra-

... v republice není mnoho tradic, které se za posledních 150 let nijak výrazně nezměnily...

dice s oficiální obchůzkou, na kterou se těší většina obyvatel a která právě v nich upevňuje identitu, příslušnost k obývané oblasti, což je pro společnost velmi důležité, neboť tímto způsobem je populace svazována se svými předky.

Každá obec má svá speci-

fika, pravidla, a tak i masky jsou v každé obci odlišné, jedinečné. Přestože organizaci zajišťují většinou jedinci, myslím, že zaslouží obrovské ocenění a oporu, neboť každoročně reprezentují oblast nejen navenek, ale hlavně udržují kulturní dědictví, ve svém volném čase, bez nároku na jakoukoliv odměnu, a tuto lásku a úctu k předkům předávají dál.

Stejně jako doba má i létání čertů svůj vývoj a bude záležet jen na tom, jak se k této tradici postaví současná generace a do jaké míry povede své potomky k tomuto výraznému a jedinečnému zvyku.

Autorkou je:

Lucie Navrátilová,
etnografka
Valašské muzeum
v přírodě v Rožnově
pod Radhoštěm

Mikulášské obchůzky, to nejsou jenom čerti

Mikuláš/ Svatý

Koník/ Kobyla

Smrt/ Krkaňa

Nosič/ Žid/ Prďa

Valašská adventní a vánoční magie

Kde jinde se mohou dít o Vánocích a v ponurém Adventu ty pravé tajemné a magické věci než v horských chalupách doposud místy neprobádaného Valašska? Pokud chcete nasát atmosféru těch pravých valašských Vánoc, neváhejte a vyražte na Valašsko. V předvánočním a vánočním období nabízí města a vesnice spousty zajímavých akcí spojených s adventní magií i vánočními zvyky.

VÁNOČNÍ KONCERT

Vánoční zpívání s CM Soláň

Soláň - Vánoce jsou svátky radosti, lásky a míru, a pro většinu z nás mají neopakovatelné kouzlo. Do sváteční atmosféry Vánoc vás zavede cimbálová muzika Soláň.

Muzikanti a zpěváci kapely představí divákům starodávne valašské koledy. Chybět nebude ani vyprávění o starých vánočních zvycích. Akce se koná v pondělí 28. prosince v informačním centru Zvonice, která leží pod vrcholem hory Soláň, již se také přezdívá odražiště bohů. *Podrobnosti na www.zvonice.eu*

Pozor, akce bez záruky kvůli vládním opatřením.

TRADICE

Barborky věští brzké vdavky

Valašsko - Větvíčka Barborek nechybí od začátku prosince v žádném domě na Valašsku, kde žijí neprovdané dívky. Na svátek sv. Barbory, který připadá na 4. prosince, se nařežou větvíčky třešňi nebo višňi a vloží se doma do vázy s vodou tak, aby do Vánoc rozkvetly. Pokud rozkvetou přeně na Štědrý den, znamená to, že se dívka, která zde žije, do roka provdá.

Rozkvetlé barborky jsou ale také symbolem zimního slunovratu, který v konečném důsledku způsobí zánik zimy a příchod dalšího květy ozdobeného jara.

Lucky vyhánějí z domu neštěstí

Valašsko - Stále živá tradice Lucek se udržuje na Valašsku především ve vesnicích na Hornolidečsku. Ženy i muži zahalení v bílém obcházejí v podvečer sv. Lucie (13. prosince) s husí peroutkou posypanou moukou stavení a vymítají zlé duchy. Na postavy nesmí nikdo během rituálu promluvit. Domáci usednou za stůl a sledují, až dokončí své dílo. Luce nebo Lucky vymetají všechny kouty a na závěr ometou taky všechny přítomné. Důvodem jejich počínání je vyhánění všeho zlého z domu a přinášení zdraví a štěstí.

ZVYKY A TRADICE. Valašsko je především o Vánocích a Adventu krajem plných kouzel a tradičních rituálů.

Správná zhřívánica vzbudí aj mrtvého

Tradičním nápojem, který patří k vánočnímu období na Valašsku je takzvaná **zhřívánica**. Nápoj seženete na všech tradičních jarmarcích na Valašsku po celou zimu. Existuje jí mnoho variant. Její příprava je jednoduchá. Přinášíme recept na jednu z nich.

Suroviny:

0,5 l výčepní lihoviny nebo režné, 3 dkg másla, lžice cukru, skořice, hřebíček, nové koření, 3 kuličky pepře, 1 dcl vody

Postup:

Cukr „upálíme“ na másele na karamel. Zvlášť povaříme ve vodě koření, získanou zahnědlou tekutinu vlijeme na karamel. Chvilku povaříme a přidáme alkohol. Již jen ohřejeme, nevaříme! Nápoj zjemníme kouskem másla.

Víte, že...

* ve valašských chalupách visel vánoční stromek ze stropu špičkou dolů a symbolizoval znovuzrozené slunce?

* ve Valašském muzeu v přírodě každoročně hrají pastýřkou hru o narození Jezulátka?

Adventní a vánoční trhy - **BEZ ZÁRUKY**

Rožnov pod Radhoštěm

Vánoční trhy na Masarykově náměstí
7. prosince - 11. prosince

Vsetín

Veselé vánoční hody - Náměstí svobody
14. prosince - 22. prosince

14. prosince - Heidy Janků s kapelou; jarmark s programem

15. prosince - Laura a její tygři; jarmark s programem

16. prosince - Anička Slováčková s kapelou Aura; jarmark s programem

17. prosince - Lad'a Kerndl s orchestrem; jarmark s programem

18. prosince - Leona Machálková s kapelou; jarmark s programem

20. prosince - Divadlo dětem - Zvěřinec, Divadlo v Lidovém domě

21. prosince - Fleret; jarmark s programem

22. prosince - videomapping; jarmark s programem

Valašské Meziříčí

Vánoční trhy ve Valašském Meziříčí proběhnou v roce 2020 bez doprovodných programů. Těšit se však můžete na náměstí lemované nepřeborným množstvím prodejních stánků s nabídkou tradičních i méně tradičních valašských výrobků a různorodého občerstvení.

Vánoční trhy
11. prosince - 24. prosince

Aktuální informace najdete na webech jednotlivých měst.

Horský hotel Vsacký Cáb Vsetínské Beskydy Valašsko krajina snů

V západní části Beskyd mezi Rožnovskou a Vsetínskou Bečvou se nachází malebná část srdce Valašska Vsetínské Beskydy s nejvyšším vrcholem Vsacký Cáb 842 m.n.m..

Oblíbená trasa v zimě i v létě

Tato část Beskydského hřebene ze Soláně na Vsacký Cáb a do Vsetína je velmi oblíbená v létě mezi turisty a cyklisty. V zimě pak, kdy je v údolí málo sněhu, ji běžkaři vyhledávají pro jeho dostatek a dokonale rolbami upravované

běžecské stopy a okruhy v krásné přírodě, lákající pro svou snadnou dostupnost a nástupní místa (např. Valašská 50, Valašsko-bystřický okruh /25 km/ a Cábské okruhy). Beskydská magistrála 50 km (část Bumbálka-Solán-Vsacký Cáb-Dušná Vsetín) naskýtá nádherné panoramatické rozhledy po okolí.

Aktuální stav těchto tratí naleznete na www.hotelvsackycab.cz, www.bilestopy.cz a www.valassko-hornivsacko.cz/nordic-ski-centrum-cab nebo www.valassko-hornivsacko.cz/bezecke-trasy.

U vrcholu Vsacký Cáb se nachází Horský hotel Vsacký Cáb 829 m.n.m. s příjezdem po v zimě udržované asfaltové silnici a velkým parkovištěm.

Wellness sauna a krásné výhledy

Přímo u hotelu jsou dva lyžařské vleky vhodné i pro lyžování rodičů s dětmi. Hotel je vybaven wellness s vířivkou a saunou pro relaxaci. V restauraci hotelu si pochutnáte na dobrotách z domácí kuchyně.

Večer se můžete u sklenky vína

nebo kávičky kochat nádhernými výhledy na Javorníky a údolí Vsetínské Bečvy, při dobré viditelnosti i na Malou Fatru s Klakem. Za hotelem jsou krásné výhledy na Moravskou bránu, Hranice na Moravě, Odry, Oderské vrchy, hrad Starý Jičín, Veřovické vrchy a také Jeseníky s Pradědem. V této jednoznačně člověkem neposkvrněné přírodě se můžete při vašich toulkách setkat se zvěří (lišky, srnčí, jelení apod.).

Kontakt: mobil: +420 602 575 298, mail: vsocab@seznam.cz

LYŽAŘSKÝ AREÁL LUŽNÁ

sjezdovka velký vlek

745 m

stupeň obtížnosti:

černá, červená, modrá

sjezdovka malý vlek

282 m

stupeň obtížnosti:

červená

SKI Areál Lužná
se nachází v malebných
kopcích na okraji
Vizovických vrchů
v srdci Hornolidečska.

zasněžování malý vlek

úprava rolbou

parkoviště 50 míst

bufet

turistická chata

NOVINKY:

dětský vlek

večerní lyžování

kontakt:

www.obec-luzna.cz

Resort Valachy: užijte si lyže, bazény i saunové rituály

Špičkové relaxační zázemí, bohatá nabídka aktivit pro návštěvníky všeho věku, prvotřídní krajová gastronomie a komfortní ubytování: to vše najdete v Resortu Valachy, oblíbeném hotelovém

komplexu ve Velkých Karlovicích. Nenechtejte si ujít jeho návštěvu. Své služby nabízí ubytovaným hostům i široké veřejnosti.

V zimě se vám tu navíc nabízí jedinečné spojení lyžování s koupáním a relaxací, což ocení snad každý návštěvník Beskyd.

Lyžování si můžete užít ve **Ski areálu Razula** na sjezdovce Razula (1 km, převýšení 210 m) ve spojení s dobrým jídlem v **Bistru Razula** (čerstvá pizza, burgery, valašské frgály..) Pro

rodiny s dětmi a začátečníky je ideální sjezdovka Horal u hotelu Horal (350 m, převýšení 40 m), u které je i **lyžařská škola** s dětským parkem, skibufet a při dostatku sněhu i snowtubing. Občerstvení v teple restaurace nabízí hotel Horal na vrcholu sjezdovky. A pak vzhůru do vyhřátého **Wellness Horal!**

Právě toto známé relaxační centrum je největším lákadlem resortu. Denně od **9:30 do 21:30** nabízí koupání ve **třech termálních**

bazénech se slanou vodou vyhřívanou až na 36°C, Vital bar, dětský koutek či fitness centrum a návštěvníci nad 14 let mají k dispozici i saunový svět s jedinečnou nabídkou **saunových rituálů**.

Ty se konají minimálně 8x denně a jejich skvělým doplňkem je možnost zchladit se ve sněhu na venkovní terase. Kdo si chce dopřát další hýčkání, může využít nabídku **exotických masáží** v podání masérů z Thajska, Srí Lanky, Filipín, Bali, Javy a Indie. Při objednávce masáže získáte v ceně časově **neomezený vstup** do celého wellness. Před terapií i po ní si tak můžete užívat sauny

i bazény, jak dlouho chcete. Třešinkou na dortu návštěvy Resortu Valachy je jeho gastronomie zaměřená na

čerstvé suroviny a krajové recepty. Náročným gurmánům doporučujeme zážitkovou **restauraci Vyhlička** ve Spa hotelu Lanterna, která servíruje degustační menu snoubená s víny.

Více na www.valachy.cz

Beskydská hornovsacká magistrála kraluje běžkařským tratím Valašska

Valašsko - Přimo v centru Valašska v trojhranní mezi Vsetínskou a Rožnovskou Bečvou se rozprostírá turisticky vzácná, různými údolíčky a hřebeny členěná horská krajina Vsetínských Beskyd. Hlavní tepnou tohoto pohoří je téměř padesát kilometrů dlouhý hřeben Beskydské hornovsacké magistrály.

Takřka nekonečná běžkařská dálnice začíná na Makovském průsmyku U tabulí, dále pokračuje přes horské sedlo Bumbálka a stále po červené turistické značce přes Třeštík, Vysokou, Benešky, Soláň, Vsackou Tanečnici, Beskyd, Ptáčnici, Vsacký Cáb, sedlo Dušná do Vsetína. „Jízda po této magistrále nebo její části se stala pro běžkaře pohodovou trasou s krásnými výhledy na okolní krajinu a nabízí i vytyčené okruhy na vedlejších hřebenech pohoří,“ říká manažerka destinace Valašsko Marie Bařinová.

Jsou to hřebeny na východ tratěmi Bílé, Javorníky, Karlovskými tratěmi, směrem na Martiňák a Pustevny, Valaš-

ske-bystřické okruhy a okruhy kolem Vsackého Cábu. „Všechny tyto tratě jsou pravidelně upravovány rolbami s vyfrézováním standardní běžecké stopy,“ připomíná.

Beskydskou magistrálu totiž po hlavním hřebenu upravují tři rolby vždy před víkendem a po nové sněhové nadílce. Magistrála je snadno dostupná autobusy a auty s nástupem na sedle Dušná u Vsetína, Soláň od Hutiska i Velkých Karlovic a Bumbálka od Horní Bečvy, Bílé, Makova, a také Velkých Karlovic.

Hřeben Javorníků

K velmi oblíbeným hřebenovým trasám patří přejezd Javorníků. Mezinárodní hřebenovka Javorníků Kohútka – Kasárna je díky své výšce nejkrásnější hřebenovou trasou na česko-slovenském pomezí. Trasa je vedena podél česko-slovenské hranice a nabízí nádherné výhledy na okolní hory a malebná údolí.

Výchozím bodem této náročné trasy je horský hotel Kohútka, který leží ve výšce 913 metrů nad mořem na hřebeni Javorníků. Trasa má příjemných 13,5 km.

Velké Karlovice

Velké Karlovice jsou hlavním centrem běžeckého lyžování na Valašsku – Horním Vsacku. Hřebeny a svahy v srdci Beskydských hor nabízí upravené sjezdové tratě a také nespočet kilometrů značených běžeckých a turistických tratí s různými stupni obtížnosti. Každoročně se zde jezdí lyžařský maraton “Karlovska padesátka”, která se dlouhodobě řadí v České republice hned za světově proslulou Jizerskou padesátkou. V okolí Velkých Karlovic si můžete vybrat ze 13 různých tras.

Pustevny

Pustevny jsou výchozím bodem oblíbené běžkařské oblasti Rožnovska. V jejích okolí je každoročně upraveno cca 80 km běžeckých tratí různé náročnosti. K těm nejvyhledávanějším s překrásnými výhledy patří nenáročná hřebenovka směrem na Radhošť nebo na Martiňák, navazující na Beskydskou Magistrálu.

Vsacký Cáb a okolí

Významným centrem běžeckého lyžování na Vsetínsku

je Nordic ski centrum na Vsackém Cábě, nacházejícím se v západní části hřebenu Vsetínských Beskyd v nadmořské výšce 842 metrů nad mořem a ležící na Beskydské magistrále.

Další významnou destinací ve Vsetínských Beskydech je Valašská Bystřice, zde se upravuje strojově úsek Vsacký Cáb - Santov 5 km, Vsacký Cáb - Bůřov 5 km a hlavně Bystřický okruh 25 km.

Ze středu obce vlekem na Bůřov, Ptáčnice, Tanečnice, Mísna, Házovické Díly a zpět do středu obce. Všechny tratě navazují na Beskydskou magistrálu.

Okolí Zděchova

Nově etablovanou destinací v lokalitě Valašska – Horního Vsacka jsou tratě v obci Zděchov. Ty přecházejí do sousedního Hornolidečska a díky jedinečné poloze obce, se z ní můžete vydat na běžkách sledovat třeba panorama Pulčinských skal a také zde velmi známé ledopády. Každoročně se zde také koná Zděchovská 30.

Podrobnosti k trasám na:
www.visit-valassko.cz

stojí to za vidění

Pustevny opět lákají na Libušín

Skvost architekta Dušana Jurkoviče je opět přístupný veřejnosti. Návštěvníky čeká vědecká replika původní chaty, kterou před šesti lety pohltily plameny.

S nadsázkou lze říct, že i po tak dlouhé době mohou návštěvníci ucítit pach spáleniště, vidět zuhelnatěnou lavici či ohořelý štít, který zdobil starou horskou útulnu.

Kromě toho, si mohou prohlédnout přesné repliky původních zobrazení Jánošíka, Ondráše nebo portáše Stavinohy od malíře Mikoláše Alše.

121
Před 121 lety byl
6. srpna 1899 poprvé
slavnostně otevřen
Libušín.

Objevujte s námi Veřovické vrchy

Naučná stezka Veřovické vrchy zvidavým výletníkům nabízí historické a přírodní zajímavosti Veřovických vrchů. Je vhodná pro pěší a v zimě i pro běžkaře.

Trasa má 20 km, je středně náročná s převýšením 600 metrů. Během třinácti zastavení se seznámíte o historii výroby skla, hospodaření v lesích,

spřírodními rezervacemi Trojačka a Huštýn i chráněnou krajinou oblastí Beskydy, jejíž jsou Veřovické vrchy součástí.

Z Valašského Meziříčí na Velký Javorník

Naučná stezka Veřovické vrchy začíná na autobusovém nádraží ve Valašském Meziříčí. Odtud vede souběžně se žlu-

tou turistickou značkou přes Krhovou na hřeben Veřovických vrchů a po něm, po červené turistické značce, přes kóty Trojačka (710 m n. m.), Huštýn (749 m n. m.), Krátká (758 m n. n. m.) a Dlouhá (859 m n. m.) až k turistické chatě na Velkém Javorníku (918 m. n. m), kde končí.

Pulčinské skály kouzlí barevnými ledopády

Ledopády v přírodní rezervaci Pulčín-Hradisko, místní části Francovy Lhoty na Valašsku, jsou proslulé svou barevností.

Vytváří se v druhé polovině zimy. Záleží na povětrnostních podmínkách. K ledopádům vede značená cesta, dokud je nezničí obleva až do poloviny března 2021.

Štvrtecký: Nejlepší je to ve Velkých Karlovicích

Pokr. ze strany 1

V jaké jste kondici? Loni jste získal ve světovém poháru 16tou příčku, na co si troufáte letos?

Tak v kondici... to uvidíme v prvním závodě, to teďka nedokážu úplně říct. Nevím jak je na tom konkurence. Doufám, že se o něco zlepším. Pravidlem je bodovat a posouvat se stále výš.

Jaký závod vás čeká jako první?

Nejbliž bude finské Kontiolah-ti. (28. a 29. listopadu a od 3. do 6. prosince, pozn. redakce) Doufám, že se vše s ohledem na

NA TRATI. Jakub Štvrtecký reperezentuje v biatlonu Českou republiku už od juniorských let.

Foto: Petr Slavík

situaci s pandemií uskuteční a bude podle plánu.

Budeme držet palce...

Děkuju.

Pojďme teď pro změnu k hlavnímu tématu našich novin, což je váš rodný kraj Valašsko. Vy jste rodák ze Vsetína?

Ano, je to tak. Ale bydlím ve Velkých Karlovicích u rodičů.

Jste valašský patriot?

To bych úplně netvrdil, ale mám to tam rád. A když se mě někdo třeba z Čech zeptá, tak Valašsko chválím. Prostě se mi tam líbí a moc rád se tam vracím. Na jaké místo Valašska byste návštěvníky v zimě pozval?

Je to sice takové klišé, ale určitě do těch Velkých Karlovic, protože neznám jinou takovou oblast na Valašsku, která by byla tak nakloněna zimním sportům a lyžařům. Máme tam nespočet sjezdovek pro náročnější i méně náročné lyžaře. To si myslím, že je super, že si tam najdou vyžití rodiny s dětmi. A abych nezapomněl, tak obec Velké Karlovice upravuje běžkařské stopy, takže víte, že když je sníh, tak ve Velkých Karlovicích jsou upravené vředycky.

Celý rozhovor najdete na webových stránkách
www.visit-valassko.cz

náš recept

MASOPUSTNÍ
KOBLIHY PODLE
STARÝCH KUČAŘEK

Suroviny

600 g hladké mouky

250-300 ml mléka

2 kostky cukru do kvasnic

60 g kvasnic

6 žloutků

120 g cukru

80 g rozpuštěného másla

2 špetky soli

3 lžice rumu

sůl, olej na smažení, povidla,
vanilkový cukr, skořice, ci-
trónová kůra

Postup

Z vlažného mléka, kvasnic a cukru necháme vykynout kvásek. Do mísy prosejeme mouku, přidáme žloutky, máslo a zbytek surovin. Necháme v teple vykynout. Mezitím smícháme povidla.

Po vykynutí odebíráme přibližně stejné kousky, které prsty roztlačíme. Na každý kousek dáme povidla a těsto zabalíme do koblihy. Necháme ještě chvíli kynout.

Rozehřejeme vyšší vrstvu oleje a koblihy smažíme na malém plameni pozvolna z obou stran. Usmažené koblihy odkládáme na papírový ubrousek.

Masopust na Valašsku, to jsou Končiny nebo Vodění medvěda

Valašsko - Masopust je část roku mezi svátkem Tří králů a Popeleční středou, kterou začíná postní doba před Velikonocemi. V roce 2021 vychází datum **Popeleční středy na 17. února.**

Pochůzky masopustních průvodů ve vesnicích především na Hornolidečsku, ale i v dalších obcích po celém Valašsku, tak vychází na víkend před tím, tedy na sobotu **13. a neděli 14. února.**

Pokud se chystáte Valašsko v tomto období navštívit, určitě si nenechte tuto jedinečnou podívanou ujít. Průvod a zvyky mají v každé vesnici trochu jiný charakter, ale jedno mají společné – spousty muziky, tance v ulicích, škádlení a veselého povyku od rána až do pozdních večerních hodin.

Ostatky, Končiny, Vodění medvěda

Valašský masopust zvaný též Ostatky, Končiny nebo Vodění medvěda má jedinečný charakter. A to především co se týká hlavních postav, které nesmějí v průvodu chybět. Už podle názvu Vodění medvěda, je jasné, kdo je během pochůzky nejdůležitější. Postavu medvěda vždy doprovází medvěďář, který jej většinou drží na řetízku a před každou chalupou jej ponouká, aby zaklepal na dveře. Když hospodyňka otevře, pro změnu jej pro pobavení drží zkrátka. Se slovy: „Míšo, pomalu, pomalu...“ masku medvěda odepíná, aby splnil svou povin-

NA DĚDINĚ A VE SKANZENU. Vodění medvěda v Lužné (obr. nahoře) a masopust v Dřevěném městečku v Rožnově pod Radhoštěm (obr. dole).

Masopust v Národním muzeu v přírodě v Rožnově

Rožnov pod Radhoštěm - Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm každoročně předvádí masopustní zvyky v areálu Dřevěného městečka. Pokud to situace s pandemií dovolí, akce se uskuteční v sobotu 6. února.

Kromě lidových zvyků z období masopustu a průvodů maškar si návštěvníci po celý den užijí zabíjačkové speciality. Součástí oblíbené akce bude také 24. ročník soutěže O nejlepší valašskou klobásku a 14. ročník soutěže O nejlepší valašskou tlačenku. Akce tradičně začíná v 9 hodin ráno. *Podrobný program najdete na www.nmvp.cz*

nost a zatančil si se ženským osazenstvem navštíveného stavení. A ženy a dívky jeho povinnost rády pomáhají splnit, protože krátkým tanečkem jim magicky předá plodnost v následujícím roce. Svobodná děvčata zase dostanou příslib, že se do roka vdají.

Další důležitou postavou je Pohřebenář, někde zvaný Slaměný medvěd. Má podobnou funkci jako jeho chlu-patý kolega, ovšem plodnost přenáší na celé hospodářství a zajišťuje v nadcházejícím roce bohatou úrodu.

Další dvě postavy, které jsou na Valašsku v průvodu nepostradatelné, jsou ženich a nevěsta. Taneček s nimi opět přináší plodnost.

Nakonec se pochová basa

Dříve se průvodu maškar účastnili pouze mužští zástupci vesnice. Dnes už mají své místo mezi maškarami také ženy. Nicméně v některých vesnicích, jako například v Lužné na Hornolidečsku, chodí na masopustní pondělí jenom ženský průvod, zatímco účastníci nedělní obchůzky celý den tančí a popíjejí v místní hospodě.

Tradičně končí masopustní veselí úterní půlnocí. V dřívějších dobách se během večera rituálně pochovala basa. Protože až do Velikonoc se kvůli půstu nesměly pořádat taneční zábavy.

Dnes se tato tradice provádí během víkendu. **(ur)**

Fenomén divadla ve Vsetíně trvá už 150 let

Vsetín - Divadlo patří snad do každého města v Česku. Na Valašsku se historie namlouvání s bohyní Thálií datuje do dob národního obrození. Konkrétně ve Vsetíně souvisí s položením základního kamene Národního divadla. Ředitel Divadla v Lidovém domě, režisér a herec Pavel Rejman se spolu se svými spolupracovníky snaží historii divadelnictví ve svém městě zmapovat...

rozhovor

Rok 1870 je začátek. Tento rok je zdokumentovaný jako začátek divadelního ochotničení na Vsetíně. Jsou známa jména

lidí, kteří u toho tehdy stáli. Bylo to v reakci na základní kámen Národního divadla, tehdy vzniklo po celé Moravě a Čechách spousty divadel a na Vsetíně vyprovokovala výstavba Národního divadla právě vznik ochotnické scény na Vsetíně.

Ví se, jakou hru tehdy ochotníci sehráli?

Jmenovalo se to *Útěk do Afriky*. Představení herci odehráli v Dolním šenku. Naše divadlo dnes stojí vlastně hned vedle. **To bylo před 150ti lety. Jak jste výročí oslavili?**

No, ono to tak trochu vyšlo na tu jarní pandemii (smích) a měli jsme naplánované vlastně slavnostní představení. Mělo se odehrát *Frau Dietrich & Madam Piaf*. Nakonec jsme to

PAVEL REJMAN. Ředitel Divadla v Lidovém domě a režisér souboru.

kvůli okolnostem v podstatě jenom připomněli vzpomínkami na netu. Díky té pandemii

jsme ale získali víc času na přípravu publikace o historii divadla, která vyjde, doufáme, v příštím roce (2021). Měla by to být kniha, která by mapovala divadelní dění na Vsetíně s využitím vzpomínek pamětníků nebo částečně herců.

Divadlo je teď navíc zrekonstruované...

Lidový dům nebyl jenom zrekonstruovaný, ale také konečně vyvázaný z dražební listiny po Wojtoňovi – Kowex, kdy byl v zástavě. Lidový dům se tak konečně vrátil do majetku města Vsetín. A divadlo získalo v podstatě to hlavní. Nové provozoviště. Předělala se kompletně elektroinstalace v sále, sezení pro diváky a sociální zařízení. V tuto chvíli je to sál, který má

kapacitu 250 míst a je vybavený na lepší úrovni běžného divadla.

Na co byste do divadla návštěvníky Vsetína pozval?

Šlágreminulé sezóny před pandemií byla hra plná písní a romantiky *Frau Dietrich & Madame Piaf* a černá komedie *Neběhej s nůžkami v ruce*. Teď připravujeme premiéru hororové komedie *Vraždu neutajíš*, která vychází z detektivní komedie *Jezinky a bezinky* amerického dramatika Josepha Kesselinga. V příštím roce také uvedeme rodinné představení *Příběhy kocoura Modroočka*. Divadlo v Lidovém domě nabízí také další představení a akce. Čekáme jenom, až se uvolní opatření kvůli pandemii.

tipy na výlet

Šafrány na Valašsko
„zavlekli“ vojáci
císaře Napoleona

Lačnov - Rozkvetlá louka plná vzácných šafránů je každoroční atrakcí v Lačnově na Hornolidečsku. Šafrány bělokvěté zde rozkvetou na krátký čas vždy

brzy na jaro nedaleko místní školy. Louka je zapsána jako přírodní památka.

V Česku se jedná o nejbohatší lokalitu této přísně chráněné rostliny. Šafrán tady ale neroste odjakživa. Pravděpodobně se sem dostal z Alp během napoleonských válek se senem pro koně.

V Lačnově a blízkém okolí se mimo tuto přírodní památku nacházejí ještě další poměrně bohaté lokality šafránu v několika zahradách a loukách přímo v obci.

Medůvka, skála pro
zkušené horolezce

Bystřička - Medůvka je skalní útvar nacházející se ve výšce 600 metrů n. m. na hřebeni nad obcí Bystřička

v okrese Vsetín, zhruba v polovině cyklotrasy č. 6018 mezi Bystřičkou a osadou Malá Lhota.

Často je využívána pro skalní lezení a patří k nejtěžším moravským pískovcovým skalám.

V její blízkosti se pak nachází dřevěný větrný mlýn a několik dalších skalních útvarů. www.velkalhota.cz

Valašské Velikonoce,
není jenom šmigrust

Valašsko - O Velikonicích na Valašsku zapomeňte na pomlázku. Chlapci tady chodí na mrskačku, šmigrust nebo buďačku.

Ale začneme hezky od začátku. Stejně jako jinde začínají svátky oslavy jara a vzkříšení Ježíše Krista po čtyřicetidením půstu na Květnou neděli. V kostelích na Valašsku se kromě tradičních kočiček světi i liskové hůlky a svazky tisových větvíček, oba atributy slouží k ochraňování hospodářství a úrody.

Místo zvonů
nastupují rapačáři

Na Zelený čtvrtek po večerní mši „odlétají zvonky do Říma“ a na jejich místo nastupují klapotáři, trakáčníci nebo těž rapačáři, mladí kluci s nejrůznějšími řehtačkami. Ti až do Bílé soboty obcházejí vesnici a místo zvonů určují ranní a večerní klekání. Zelený čtvrtek je také dnem, kdy hospodyňky připravují k jídlu něco zeleného, třeba špenát z mladých kopřiv. Velký pátek patří půstu. O Bílé sobotě

VYNÁŠENÍ MAŘENY. Ještě než začne Svatý týden, vyhání dívky „zimu“ z vesnice pryč.

a Velikonoční neděli se v kostelích světi oheň, voda a olej zvaný křížmo.

Především pro mužské pokolení je nejdůležitější poslední den Velikonoc – Velikonoční pondělí. Chlapci vyráží na šmigrust nebo těž buďačku či mrskačku. Koledovat se chodí se svázanými březovými metličkami, tatarem z vrbového proutí nebo jalovcem. Od děvčat dostávají

malovaná vajíčka, často zdobená nebo popsaná básničkami.

Tradiční Velikonoce
v Dřevěném městečku

Tradiční Velikonoce na Valašsku si můžete užít ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Akce je tradičně v Dřevěném městečku o Velikonicích. Programy jsou naplánovány **od soboty 3. do pondělí 5. dubna.**

na kole

Kulu v Jarcově
zapomněl čert

Unikátní 9 metrů vysoká pískovcová skála válcovitého typu nazývána „Jarcovská kula“ se nachází v údolí řeky Bečvy na severním okraji Hostýnských vrchů v obci Jarcová.

Jedná se o chráněnou přírodní památku. Tzv. kulu zde podle pověsti upustil čert, když chtěl obrátit tok potoka Senice v Lidečku (Čertovy skály).

Obec Jarcová je vzdálená 3 km jižně od města Valašského Meziříčí. Obcí prochází cyklostezka Bečva, cyklotrasa 6018 a také naučná stezka T. G. Masaryka. www.jarcova.cz

Původ unikátní noční koledy
z Lužné se ztrácí v dávnověku

Lužná - Dudlačka je unikátní noční koleda, která se v noci z neděle na Velikonoční pondělí dodržuje v Lužné a v malé míře v sousední Valašské Polance na Hornolidečsku. Říká se jí tradičně také cigánská.

Důvodem je styl koledy. Když se sešerí, převlékají se koledníci za „cigány“ (jsou oděni do roztrhaných šatů s šátky nebo klobouky na hlavách a se začerněnými tvářemi) a obcházejí chalupy. Huhlavými hlasy – dudláním, pak u dveří nebo pod okny jednotlivých stavení pronášejí průpovídky, kterými přesvědčují hospodáře, aby jim dal vajíčko. Občas dostanou i cibuli, kus špeku nebo chleba. Pokud požadované potraviny obdrží, popřejí panímámě či pantátovi zdraví, štěstí a hojnou úrodu v nadcházejícím roce. Poté, co „dudláci“ obejdou chalupy, usmáží si společně míchaná vejce.

Tento pradávavý zvyk pochází podle etnografů z prastarých slovanských obřadů, zajišťujících úrodu.

VÝUKOVÉ PROGRAMY probíhají na terénním středisku **HÁJENKA NA NOVÉM SVĚTĚ** v Semetíně nebo v **ALCEDU** ve Vsetíně:

- expediční programy;
- terénní programy pro MŠ a ZŠ;
- adaptační programy;
- pobyty pro MŠ, ZŠ a SŠ;
- praktické pozorování v terénu;
- outdoorové aktivity, netradiční sporty;
- aktivity rozvíjející týmovou spolupráci;
- výchova k trvale udržitelnému rozvoji;
- prevence šikany a agresivity;
- výtvarné techniky;
- relaxační techniky;
- výukové programy na míru.

Na II. vydání VALAŠSKÝCH NOVIN přispěli:

DĚKUJEME

ALCEDO nabízí služby a partnerskou spolupráci v oblastech vzdělávání, zájmového vzdělávání a volného času dětem, mládeži, veřejnosti a školským zařízením a akce na klíč dle zadání klienta. V aktivitách ALCEDA hrají důležitou roli:

LIDÉ, VZTAHY, PŘÍRODA

Záviše Kalandry 1095, 755 01 Vsetín
e-mail: alcedo@alcedovsetin.cz
tel.: 571 417 704

Kalendář největších akcí na Valašsku

UPOZORNĚNÍ: akce mohou být zrušeny podle aktuální situace s pandemií v České republice

PROSINEC

Rožnov p. Radhoštěm

12. prosince 2020 - 1. ledna 2021
Jurkovičova rozhledna – zimní a vánoční prohlídky

12. a 13. prosince a mezi vánočními svátky od 27. prosince do 1. ledna 2021. Otevřeno od 10 do 16 hodin.

7. prosince - 11. prosince 2020
na Masarykově náměstí
Vánoční trhy, bez programu

Vsetín

14. - 23. prosince 2020

Náměstí Svobody

VESELÉ VÁNOČNÍ HODY

14. prosince Veselé vánoční hody - Heidy Janků s kapelou jarmark s programem

15. prosince Veselé vánoční hody - Laura a její tygři jarmark s programem

16. prosince Veselé vánoční hody - Anička Slováčková s kapelou Aurajarmark s programem

17. prosince Veselé vánoční hody - Lad'a Kerndl s orchestrem jarmark s programem

18. prosince Veselé vánoční hody - Leona Machálková s kapelou jarmark s programem

20. prosince Divadlo dětem - Zvěřinec hostuje: Yellow Sisters Divadlo v Lidovém domě

21. prosince Veselé vánoční hody - Fleret jarmark s programem

22. prosince Veselé vánoční hody - videomapping jarmark s programem

23. prosince, 17.00

Zpívání koled před radnicí se souborem Vsacan

31. prosince

Silvestr 2020 zábava pro děti i dospělé (Svárov)

Valašské Meziříčí

11. - 24. prosince 2020

Náměstí

Vánoční trhy, bez programu

Karolinka

28. prosince 2020

Vánoční zpívání s cimbálovou muzikou Soláň

LEDEN

Vsetín

8. ledna 2021

DŮM KULTURY velký sál

Vítání nového roku s Darebandem

9. ledna 2021, 17.00 – 19.00

Dům kultury

Novoroční koncert - Janáčkova filharmonie Ostrava + Ondřej Gregor Brzobohatý

24. ledna 2021

Divadlo v Lidovém domě

Divadlo dětem - Maková panenka a motýl Emanuel

ÚNOR

Rožnov p. Radhoštěm

sobota 6. února 2021

Dřevěné městečko

MASOPUST

Masopustní zvyky z Valašska, nabídka zabijačkových výrobků, 24. ročník soutěže

O nejlepší valašskou klobásku a 14. ročník soutěže O nejlepší valašskou tlačenku. Masopustní průvody v areálu Dřevěného městečka

8. února 2021, 18.00

Smetanovo trio Koncert

Vsetín

18. února 2021

Divadlo v Lidovém domě

Petr Malásek + Lenka Nová

Ve dvou tour - koncert

21. února 2021

Divadlo v Lidovém domě

Divadlo dětem - Kluk z plakátu hostuje: Divadlo D5

17. - 25. února 2021

Zámek Vsetín

Kraslice a výšivka z Rožnovska, pohled do historie i současnosti dvou fenoménů

Rožnovska – vyškrabovaných kraslic a jemné bílé výšivky.

BŘEZEN

Rožnov p. Radhoštěm

25. března 2021 18.00

Filharmonie Bohuslava Martinů

Zájezdní koncert Beskydského divadla Nový Jičín.

Vsetín

13. března 2021, 19.30

Dům kultury

26. JARNÍ PLES s ANNOU

21. března 2021, 14.00 – 17.00

Zámek Vsetín

Velikonoce na zámku, oblíbená akce nabídne lidové tradice a spoustu zábavy s velikonoční tematikou.

Valašské Meziříčí

1. března 2021, 10.00 – 16.00

Zámek Lešná u Valašského Meziříčí

Zámecké Velikonoce, velikonoční program s ukázkami tradic a lidové tvorby, vystoupeními, tvořivými dílnami i novými výstavami.

21. března – 4. dubna 2021

Zámek Lešná u Valašského Meziříčí

VÝSTAVA - Velikonoce na zámku, historické interiéry ozdobí krásné velikonoční dekorace a květinové vazby.

DUBEN

Rožnov p. Radhoštěm

3. - 5. dubna 2021

Dřevěné městečko

VELIKONOCE

NA VALAŠSKU

sobota 3. dubna

BÍLÁ SOBOTA

Velikonoční jarmark s řemeslnými ukázkami.

neděle 4. dubna 2021

HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ

Tradiční velikonoční a jarní zvyky v podání folklorních souborů.

pondělí 5. dubna 2021

ČERVENÉ PONDĚLÍ

Šmigrust s programem.

Vsetín

1. dubna 2021

Dolní náměstí

Valašské Velikonoce

na Vsetíně jarmark s programem

Valašské přísloví pro tuto sezónu:

*Kdo uzený špek jí
a slivovici pije,
ani pantokem
ho nezabije. :-)*

Aktuální dění na

Valašsku sledujte na:

www.visit-valassko.cz

VALAŠSKÁ CIMBÁLOVÁ MUZIKA

NASAJTE ATMOSFÉRU NAŠEHO REGIONU A POZVĚTE SI
ORIGINÁLNÍ VALAŠSKOU KAPELU

Koncertní vystoupení jsou plné původních
pastýřských a zbojnických písní a nejpůvodnějších
valašských melodií z oblasti celého Valašska.

besedy u cimbálu * svatby * narozeniny * vernisáže *
kulturní společenské akce * plesy
lidové písně z celé Moravy, Čech a Slovenska

Kontakt: 608 811 631, 606 711 0794 masie@centrum.cz, www.valasskacimbalovamuzika.cz